

იუმორის გული უყრნალი

აშაქაპის ააორახი

№ 2

265

ბ ვ რ მ ლ ი.

ქუთაისის სატუსაღოს
შესტრომია ფეხქვეშ ხერელი,
პოლიტიკურ პატიმართა
სარბენი და საძრომელი.
ეს, ტუსათა სოაცნებო
და მუდამ ვამს სანატრელი,
ციხის აღმინსტრაციას
ეზიზღება როგორც გველი.
ჯიქურ „სეკურეს“ მოებჯინა
და ამოჰყო თურმე თავი...
მაშინ იყენენ ტუსალები
საქვერტი და სანახავი!..

ზოგს ცრემლები მოსცივცივდა
სიხარულის... სანეტარო
და სიზმრადღე მიენია
ვასაქცევი ეს მალარო.
ზოგს, ავრთივე სიხარულითა
სახის ფერი გაჰკრთობოდა,
ორი წამის დაეონება
სატანჯველი გახლომოდა...
მაგამ დაღვა წამი იგი
და დაიწყო ხალხმა ღენა...
კოცნოდა, უხმით მიძებოდადენ,
მიმკვლარეს სულთა ქშენა.
მეოცდა თერამეტე კაცზე,
უცებ კარი შემოიღო
და ტუსათა მეფელეუტრემ
ყველაფერი მსწრაფლ გაიგო.
ფეხზე დაღვა მთელი ციხე
და ქალაქის ჯარსზორნი
ამის მსგავსი „თავხელობა“
არ ჰქონიათ განავონი.

ციხის ცხოვრებიდან.

წავი მისცხუბი. (შემოღის კაპერაში და ხმახალა ყვირის) პროვედერკააა! (უტვათი შეშინებუ-
ლი უკან დაიხვეს და ლიხალუბს) ვაიბე!.. ვაიბე!.. ვაიბე!.. მიშველუთ!.. ვაერქენს!.. ვაგერქენს!..

დაიკირეს ოთხი კაცი, ვინც ბოლო-დროს შეძრა ხერგლში და ჩავარდნენ ბედით კრულნი აუწყურად სატანჯველში. დანარჩენებს კვლად სდევნენ... დეე სლიონ!.. რა წახდება? ნათქვამია: „დადგე შილი ჩიტი ბადეს არ მოხდება“.

ეშმაკი.

ახალი აბზავი

შავი ქვის მწარმოებელთა კრებას დაუდგენია: რადგანაც ქუთაისიდან ქიათურაში საბჭოს გადატანა მოუხერხებელია, ვინაიდან გიორგი ზდანოვიჩი არ არის თანხმა ქიათურაში გადასვლისა, ამიტომ გადმოტანილ იქნნას ქიათურიდან ქუთაისში შავი ქვის მალაროები და სხვა ყოველივე მოწყობილობა წარმოებისა, უმთავრესად აწ გაუქმებული სისაიდლოები.

„შშაპის მათრახი.“

(საზოგადოების საყურადღებოთ).

ჩვენი საზოგადოება მათრახს თითქმის ბევრგზიდან იცნობს. იშვიათია მოქალაქე, რომ სადმე იმისი კული მინაც არ გაკაროდეს. მას შემდეგ, რაც ჩვენში „თავისუფლება“ შემოიღეს, მათრახი უსაქიროესი იარაღი შეიქნა.

სწორედ ამან მიიძულა ვაუწყო პატრეტეშულ საზოგადოებას, რომ „ეშმაკის მათრახი“ არ მიიღოს ჩვეულებრივ სამოქალაქო მათრახად; ბოქაულისა და ეშმაკის მათრახი ერთმანეთს არ აუტროს.

ან კი როგორ შეიძლება მათი ერთმანეთში არევა, როდესაც გარდა იმისა, რომ მათი ობიექტი სხვა და სხვაა, თვით მოქმედებაც სხვა და სხვა გვარი აქვთ. მედიცინის ენაზე რომ ვილაპარაკოთ, ვიტყვი: სამოქალაქო ანუ საერო მათრახი, ეს „გარეთე სახმარი“ (Наружное) საშუალება; მისი მოქმედება თვალსაჩინოა, რადგან აღმოჩნის ზედა პირზე ხდება; პირიქით „ეშმაკის მათრახი“ ეს „შინაგანი“ (Внутренное) საშუალებაა. ის უმთავრესათ ველსა და გონებაზე მოქმედობს, რასაკვირველია იმ შემთხვევაში, თუ რომ ეს უკანასკნელი განძი შეჩინება მის მიერ ნიშნაში ამოღებულ საზოგადოებრივ მოწყობადას.

მანინჯ კეპარბისა და ანგარი „მოქალაქის“ ეშმაკის მათრახისგან გვრავფერი ვერ დიფარავს. ამგვარ შემთხვევაში ის არ იხელმძღვანელებს არც მათი წლოვანობით,

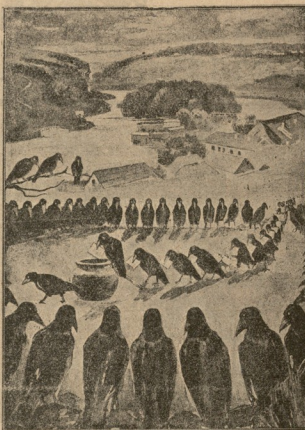
არც მდგომარეობით, არც ეროვნებით და არც სქესით.

ამასთანავე ვცხადებთ, რომ „ეშმაკის მათრახს“ მიზნათ არა აქვს რისამე ქება და მით უმეტეს ყველაფრის ქება როგორც ვახუთ „ზაკავაზის“. ის ექვსს წუნს, ნაკლს, რასაც ამ ბოლო დროს დღეი ძიება აღარ სჭირია.

საზოგადოების თითოეული წევრი უნდა ცდილობდეს არსად გაეკრას „ეშმაკის მათრახს“, თორემ შემდეგ სინანული გვიანი იქნება:

„წამბლარსა საქმეს არ არგებს მტემილდა თითზე კენენა“.

ეშმაკი.

სტეჰმანტიტ რუსთაი არსყენებთ

* *

აზობოქრდა ზედა მისინანე, გადმოლახა მთა და ბარი, მისი ზეირთი იქაც მისწვდა, სად არ იყო დასაზარია...

ყველას, დღესა და პატარას გულს იმედი ჩაუსახა, მომავლისთვის თავ-დაღდება — იღვალათ დაუსახა...

ბრძოლის ეკლზე გამოვიდა, როგორც ვალ, ისე ქალი, რომ თითოეულს მოგზადა თავანთი წმინდა ვალი...

მაგრამ... ამ დროს გაიღვია ცას ღრუბელი ვადეკრა, ჩამოხნულდა, ვავადრდა ზღვის პირს ნისლი ვადეკრა...

მთა შეიძრა, შეტორტმანდა მემბა ძალზე დიფრგენია, ყველა შეკრთა... მისმა რისხვამ მამანტინი კი შეაშინა...

მაგრამ — ყვალად გამოიღრის და შეანარჩეს ლილი ხეირთებს, მთას შესტორტინის, შეგებროდლის ტალღებს უფრო აახეირთებს...

ალ. გვრასიმძე.

ცობა რამ მისენიარაიღა.

სქესობრივი საკითხი. ჩვენი ახლგაზრდადამს, ამ რუპქების და ჰოლიტიკურად უსქამბის დროს, ძლიერ აინტერესებს „სქესობრივი საკითხი“. ამ საკითხში თითქმის ყველანაერთგვარის ენერჯითა და ხალასით იღქვან: გმანისიტუბიდან დაწყებული ვიდრე დირექტორებამდე, განურჩევლი სქესის, სარწმუნოების რუპქებისა და ჰოლიტიკური რწმენისა. რამდენხანაც საკითხი მწვავეა, ამდენათ უფრო საინტერესოთ მივგვინა დრმით დასაბუთებულა და მკვიდრ მეტენერულ სოფოქელზე ატებულ სასინტერესოა წერდია ჩვენი ახლგაზრდა მეტენერის ილიკო ნაკაშიძის (Заквадзе № 203).

მეტენიერა ამ აზრისა, რომ სოფელში სქესობრივ ლტოფილავებს ნაკლებ გინთამს ჯამიანი, ვიდრე ქალაქში. ამის დასამტკიცებლათ მიჰყუეს შეურუქველი საყოფიო საკუთარი გამოცდილებას.

„ერთხელ ქ. ბათუმში მე ვახდელი მოწამე შემდეგი მივლენისა, რომელმაც სერიოზულათ დამაოქრა: ბათუმში ზღვაში ქალები ბალომდენ და ადგილობრივი ახლგაზრდობა უტრცხეთ მისჩრებლად მას და ამითი თავის სქესობრივ ინსტიტუტს ადირავდა“.

„მეორეჯერ, გურისი ერთ განმარტობულ სოფელში შევიხნე, თუ როგორ შორდებოდა ახლგაზრდები იმ ადგილს, სადაც ქალბი ბანაობდენ, რადგან სტვენოლათ მათი ცქერა“.

ყველს ამ სასუთების შემდეგ, გვინებ ბევრი ლოდნ კი დაჟიქრდება და სქესობრივთა თავაქტირდობის აღსაზრდალათ სოფელს მიაშურებს.

სამწუხაროა მხოლოდ ერთია! ნუთუ ბნაილ ნაკამქეს არ შეუქლდა ამგვარი საშუალება წერდები ქართუჯათ დაიქვლდეს „ნიშადურში“ და მათი საშავლები მისცეს ქართველ მეთხივლს აღნიშნულ საკითხში გარკვევას.

საკით საყურადღებო გამოკვლევასი ატორს რეკის ტკუმაჯე მოუხსენია, მაგრამ ამის შესახებ სხვა დროს მოვალეზარდით.

სქესი.

ა რ ჩ ი ვ ე ბ ი ბ ი .

ოზურგეთი. „მოქალაქეთა“ კურთხემა მეორე კენჭის ერთ დროს გაუთავა დამსახურებული მოქალაქე ე. ს. ზუბაძე, მიმართულებით პრეზიუმით.

სოხუმი. 6 ხმის უმეტესობით 105 წინააღმდეგ ქალაქის თავი თავდგირითი გახვეული იქნა.

დუშეთი. გლეხთა წარმომადგენლებმა მოქალაქეთათვის არჩევნების გასაწვდომლათ აღმინისტრაციამ ქ. თანხების მგზავრების დროს დაიბარა. კიდევ კარგი, რომ ამავე დროს დროებითი თანხის არ დაიბარა. 11 ხმის უმეტესობით 102 წინააღმდეგ „თავისუფალ“ თეატრალსტთა კანდიდატი უარსაგზავნა. შუა იქნა.

პარტიული „ზუზანი“ გმოსანი.

თონდ ილია ჭკუჭავაძის სსიფსის კი ხეობადაც და უფრ. „ნიშაღური“ თუ გინდა უიადურეს სისულელადს დატოვებდას არ დაეზრდებოდა. აღნიშნული უარსადას შემეფიადე ნოა მურში, სიდანახ იყო და არ იყო გამტკუნრ ვიდაც ზოტო თავდგირითი, რომელსაც ისე უხვდას „მგოსნობა“, როგორც ძროხის კურტანია.

აღვილის სიძვირე რომ ზღას არ ვაიშლიდაც, „თავდგირითი ტრანსპორტის“ სანიშნული მითხრათ მოიფიქრებოდას სსარაგო სიმახინჯის სარსისა. მატრეველად ავტორს ტავკობისა, ზოტის მიმატა შეიძლება და ის კი ვერ გაუკავია, რომ არის მიმატა და არის მიამოხარა.

„ათას ცხრაას ოცდა ჩვილმეტს, რის ილია დაიბადა, დედა მისი მათ თითო ბავშვი ქართულ პანგე გამოხარდა.“

დაის გამოხარდა, მაგრამ თქვენი სად გაიზარდეთ დიდიგულია მგოსანია და სხე ისევე დეუთ ასეთი „თითო პანგე“? უთვალე შემთხვევებში ასეთი მანკების შექმნისათვის გვარად სკამისია თქვენი, მაგრამ ისტორიის სხელები გვევლინები: „კვახუქეთ თქვენი ძვირფასი სხელები!“ სკანია ისტორიამ იცოდეს: რომელი თავდგირითი ზოტია ეს, „ერთისა“ და „თითისა“ რომ ვერ არჩევს. მაგრამ შეიძლება ეს შეიქცეოს ქართულია?

„რა ვაკეთეთ, რას ვშვებოდით? თამარაშვილის გმობობაზე ემდგომილეთ და ყურის ვუტოვებდით“ ქვევით.

„საქართველოს ისტორიის მუკითხავდით მით ვართობდით.“ ქვევით.

„მერმე, როცა ასე ვაზრდით ის შეიქცა ვარგებელი, რუსეთიდან დაგვიბრუნდა ცოდნით ბკუთი ფას დედალი.“

წორეთ სთავდა: ჩვენი მგოსანი თავდგირითი აქ საქართველოს ისტორიის უკალობა და ილია კი რუსეთიდან დაბრუნდა. მაგრამ საქმე ეს არ არის. საქმე ის არის, რომ ამ დროს რა ვაკეთებთ და რას ვშვებდით?

„პანკის მოვლა-პატრონობა ივისტოვა ვამალებით მერმე, როცა ჩვენი ბანკის საქმე კარგათ მიდიოდა სარტყლობადაც წესიერად ზარდად არ მოსდიოდა...“

„რა ვაკეთეთ, რას ვშვებოდით?“ ეს მართლ საქართველოში შეიძლება, რომ თავდა-მანხურთა ბანკის მატრონობა ისე, რომ „ზარდად არ მოსდიოდაც“ სსოვადო მოდევნობით ჩათვალის და სხედას საქმეთ დასსხოს. მაგრამ ჩვეუკეთ ქვევით.

„ქავაძეთა თხზულებითი უკვლასი, რომ განხეთარდათ, თავიანდაც და გლეხის ჩვენს თავს ანახსოვანთ, მაშუად ვრცხლათ.“

როგორც ხედავთ, მატრეველად შეითხველო, ჩვენი წინადა სისხლიანი, კეთილ-შობილი ზოტო, მუტის მუტათ განხეთარებულა. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ამ თხზულებებში არც ილიას ნაწერი წაუკითხავს, თორემ დამრწმუნებით ასეთ სისულელეს არ დასწრდა. დღეს სითლათ გამორჩეულია „განხეთარებული“ თავადებისა და გლეხების შობა.

„როს თომბოც-ათიან წლებში ჩვენში გამოჩნდნენ „დასდენი“ რომელთაც ერს უქარნახეს სულ სხვა ბირი და სხვა სენი“. „მერე, რომ სენი მოგვედოა ბოლშევიზმე უარესი, მოხარად ბალებს შეაზღუდეს ქართლის ძენი უკეთესი“ „მერე როცა კრძალვით, მალით სენი ძვალ-რბილში ვაგვივჯდა ხალხს ილია შეგასულეთ უზრუნველს მა მტრათ სთვლიდა. რა ვაკეთეთ, რას ვშვებოდით?“

უნეტო თავადის თავს ამის დაწერაზე მეტი რად უნდა გავკუთავა. მატრეველად ქართველი „ზუზანი“, ძვირე გვახს მისულად ზოტობის იმტარზე და თუ არ ვსცდებით იმდენათ გონიერი კი გამოდგება, რომ ეს მისი ნაკეთობა ლეკის უკანსწელი დარჩეს. ალბათ დღევანდამდე ეს მოსახინგ საშვარის საერგეში დასცნულადა, თორემ მისი შიდადო კაღამი უთოდად მოსწობდა „სიფერაზე ვარეს მოდებულ სენს“.

„რა ვაკეთეთ კიდევ მითხავ? ნუ თუ აზარ დამეხსენებთ? —ისა ექნით, რომ ქართველები უკვლავ ერებს ვეუარვებთა!“ მამის, რადესაც ჩვენს ქვეყნის ხანსა-ბეგი თავდგირითი, განჩრბული ხეთისგან მტრ...“

მატრონობა, ჩვენ უკვლავ ერებს ვეუარვებოდით, სოლო დღეს, რადესაც ქართველი „ზუზანი“ შეთხველენ და მოწინავე მებრძოლ რაზმში ქართველი გლეხი და შუა წამოდა, ჩვენ უკვლავ ერებს ვეუარვებთა!

მაგრამ „ზუზანი“ აქ კი გვარა, სხევა გვიხანავს ჩვენ მასხრათ თავდგირითის მიმაგვარი უნიჭო და მატრევირა.

ეზმადის მოგზაურობა.

სამეგრელო, ეს ჩემი საყვარელი კუთხეა! უფრო იმითი იყავის ეს დღოცკითი მხარე, რომ თითობ ღმთის მოყვარე და კეთილი საქმის მოქმედი წმინდანებია და უქმეებს ამრავლებს.

უწინარეს ყოვლისა, მაზრის უფროსი ვინახულე. მართალია დიდ ხანს დამპირდა ლიბინი, ვინაიდან ის ამდროის სამეგრელოში შიმშილის სპობად პატარა წერილის საშეშობით, მაგრამ ბოლოს მიმცვავდით ღირსი მათი ხილვისა.

—სწორეთ ახირებულთ ხალხი ხართ, ბ-ნო ეშმაკო, ვაზეთის მშვერლები. მიკვრის სილანდ მოიგონეთ, რომ სამეგრელო დამშეულია? მე თითონ დავიარე სამეგრელო... მაგრამ სამეგრელოს დავლა რა საქორია. აი თუნდა მოზობნდით სტრავენიკის სადგომში, ვნახათ ცხენების როგორ აპარტიგებენ...“

ჩვენში კი დარჩეს და ეს მიმატიგება არაფრათ მექმნივა. სხეგან კიდევ ჰო, მაგრამ სტრავენიკის სადგომში ჩემი მტერი შევიდა. ქვეყანამ იცის, რომ ახლა სტრავენიკები სრულის თავისუფლებით მოქმედებენ. მაგრამ მეტი გზა ილარ იყო და ვიანებო. ბედლაური ცხენები მართლაც გულდასმით აზრამუნებდნენ ქარვა სინინდს. ექვე ტრამბით კიდევ კარვა ხნის საგხელი იღვა.

— აი ბ-ნო ჩემო, ნახეთ, ვანა ეს არის სინინდის სიძვირე? პირიქით სამეგრელო ყველა კუთხეებზე ბედნიერია. ესეც რომ არ იყოს ჯერ მარტო ის ფაქტი რათა ღირსი, რომ მეგრელებმა ზარსაკევი გაუქმეს?

მე ვანცვიფრებაში მოვედი! ჩემის სპროთ არცერთი მეგრელი არ იყო სტრავენიკის ცხენსავით ბედნიერი, რადგან ვარდა იმისა, რომ ამ უკანასკნელს მართახი თუმცა ცხენზე მეტი ხელდება, სამაგიეროთ სინინდი არა აქვს საგნობა. ამასთანავე სტრავენიკის ცხენზე მარტო სტრავენიკი ხის, ხოლო მეგრელ გლეხ-კაცზე მთელი აღმინისტრაციისა მოკლავებული.

— როგორ, ბ-ნო ჩემო, შევეკითხე მე;

რა მოსაზრებით გააუქმეს პარასკევი, ნუ თუ სიზარმაცია?

— აქი მოვახსენეთ, თქვე დალოცვილო, ციკრემი ხუთი დღის შრომა სრულიად საქაოა მეგრულისათვის ასეთ მისი დარ ბუნებაში და რისთვის გაიშვარონ თავი პარასკევი მუშაობითაქ?

სწორეთ გავიყრიდი.

* *

მაგრამ იმით კი არა, რომ ცრუ მოაწმუნებოთ გაუღწეოთ სამეგრელოს ხელიდანგანმა პარასკევი გააუქმეს და მიკიტანი კირათე გააწმინდნეს, არამედ იმით, რომ ქ. ოზურგეთში კიდევ დარჩენილა 84 კაცი გარეშე ხელიდანგანისა. თქვეც დამეგრეობებით, რომ ეს მართლაც და საკვირველებია. შთელი წარმართული ძაღვი გურიის სატანტო ქალაქისა იმის ცდაშია, რომ ქალაქიდან გასწმინდოს ქალაქი და აქ ხედავს, რომ 84 კაცი კიდევ დარჩენილია. გურიის „სუბრებს“ არაფრად ეკანონიკებათ ეს აღმოჩენა!

ოზურგეთის „მოქალაქეთა“ დირსეული „წარმომადგენელი“ გამარჯვებული სახ.

ლის შამლის მედიდურებით დაბიჯებდა ქალაქის ტროტუარებზე და მდღლობის თვალით გადაჭურებდა თავის „ამარჩეულეს“.

შემეზიდა ქალაქი ესე და გაქცევა დავაირე,

* *

მაგრამ გამახსენდა „ქანის“ ამავი. იმანაც ვითომდა გაქცევა დაიპირა! ეჰ, უსამართლობავ, სადა არს სიწილეთ შენი! საბრალო კბაქი ორი დღე ვგლო „საციკრიაზე“ ყვე-ყარანთა საწიქნათ მტარვალის ხელით გავმირული. განა ვისთვის არის საიდუმლო, რომ იქ, სადაც სტრატეგიაში ეანი მოკლეს გაქცევა ყოვლად მოუხებრევილი და უაზრობა იქნებოდა! „ქანი“ გაიქცა! მაგრამ ის გადართევის ცვალი რაღა არის, რომელიც ჯერ კიდევ არ წაშლილა „საციკრისა“ გზაზე? დიახ, დიდა ცოლავ ჩვენი, იმდენათ დიდი, რომ ვერც თათი ხარლამპე ძამიასმიერ ხელეზე ამბორი გამოისციდის მას.

ეშმაკი.

ამათი ღვაწლი „მამულისათვის“ და სტანდისა ოცდა ხუთიანს ცლავ მიღებენ ამ მამორისათვის; ასეა მულამ, თუ გიმთა გულამ, მამის მამათ თუ დევეფე „ეროვნულ“ კითხვას მაშინ ყოველი „წმინდა ქართველი“ არც ფულს დაგაქვებს, არცა მოკითხვას.

ეშმაკი

ნ ა წ ე ჯ ე ტ ე ბ ი . ნ-ე-ს სიმღერა.

ხალხში რომ ვარ, ხალხიკ მიყვარს და მთავრობაც გულთათა: ამ ორქოფობით ვისუქებ ჩემ ჯიბეებს ფულითაო. სულთი რეაქცია მომწონს, სიტუეთი ჩვენი ნაკიაო, და ნუ თუ არ უნდა ექვთ ჩემგარ მარჯვე კაციაო; ტალმაზეც კი შეყალბდა, კაცი ერთბა დლიათ; ის რო აქ დაბრუნდებოდეს, მაშინ: „პკი გიღიაო!“

გზირი.

ამონაკენისი.

მოდის დღენი, თვენი, წლები შეუმწინველად შეპარება: გულს მიწამლავს კაშანი სიმშვიდე არ მეცირება. მულამ დარდი და ვარაბი, მულამ კრულვა, მულამ წყევა, ეს უსოზო სატანჯეელი ნეტავ როდის დაილევა.

ალ. გვარსამბე.

სიხმრის ხსენა

1. ქურდი ნახო ფიცისა მღალადებელი მამალისა კუდით ჩოხისა ძვეშე გამოჩინებული საცინელია: ყოველთა ენათა შინა სახანობა ესე მოასწავებს პარტიასა „აღგილობრივ“ სოკილისტასა, რომელიც ფიცითა ფიცითა იქმნიდან „ბოიკოსა“ არჩენენისა მის მიმართ, ხოლო კუდი იგი მოქმედებისა მათისა ნათელ ყოფს მონაწილეობასა მათსა „სახირკელლოსა“ საქმესა მას შინა.

2. მწვადი გესზმრას მცერიანი, ბროწევის სახელოანი, წითელი დენიო კახური და ყანწი ჯიხვის რქიათი—კეთილია: „საზოგალო მოღვაწისა“ წილ სიზმარისა

სტიკენდიანტების ვარჯიშობა.

სტიკენდია.

ერთხელ... ერთ კვირას, პადვლისა ძირას ისხდნენ კბაქენი მოქეფენი; მამულის ტროფობით და არშეყოობით იცნობდით იყენ იყენს ძენი. მამა-პაპურსა წითელ კახურსა ჯიხვისა ყანწით ვალახუხავდენ სამშობლო სმებით და შეთანხმებით მრავალ-ყამიერს მედღართ ქუხავდენ:

გულ-შესაზრი ბოლთების ჯარი მუნ იღვა მოწმეთ პირ-დაღებული და ტარიელი, „გიგი ქართველი“ ტიკს სისწილოდა გლაღებულთ, სუსისა მწვადი უცხო ფერადი მოქეფეთა გულს აამებდა და თითუელი დენითა ქეუელი დღესა ამგვარათ დაიღამებდა მათ შეუტყვიათ, რომ „იქ“ უქიათ

ამის ნახე ეამთა ყოველთა შინა მოასწავებს ადგილისა „თვილისა“ და მყუდროის მიღებას „ეროვნულისა“ საქმისა წიაღსა შინა.

სტუდენტისა წილ სიზმარი ესე ახლების სტაპენდიისა მიღებით, ხოლო პოლიციელთა მათ წილ, ხილვა სიზმრისა შემორე ლეკოვანისა, მოასწავებს ეამსა არეულობისასა, ოდესცა ქონება კერძო კა-

ოსა არა განირჩეოდეს ქონებისა მის პოლიციელისაგან, რამეთუ დამყარდეს ქვეყნათ „კომუნა“ იგი პოლიციური.

3. **ქმლი ნახო საცონენლი, მლილისა მიერ ნახრავი**—ცვალუბალია: ეამსა რომელსა ტუსალოთა წილ სინახაბა ესე ახლეს კეთილად, რამეთუ მოასწავებს ხერხელსა მას ციხისა ქვეშე ვიდებულსა პატიმართა პოლიტიკურთა ზამრამულად.

ვაკარისა წილ სინახაბა ესე ახალ ახლების, რამეთუ მოასწავებს გახვრეტასა კასისა ოქროთა განსაპარავათ.

სხვათა კაცთა წილ და ეამთა სხვათა შინა სიზმარი ესე ახლების უზრალოთ, რამეთუ მოასწავებს მკორედსა წყენინებას.

დუმის არჩევნები თვილისში

და გვევონა „კამაოლისთვის“ გზა მოისპო ყოველგვარი. წინ, ერიშის მოსაგერათ, გავიკეთეთ თვისაფარი, „საარჩევნო კანონები“ სამ თიბათვის გამომსვარი. სენატისგან ვანაწროთობი მახვილია პირ-მაგარი, ხელ ჩართულ და ცხარე ომში

ნაკადი და უებარი. მოწინავე რაზმთ გვეაიდა დიდებული „ზუბრთა“ ჯარი, უცხო ნაშთი წარსულისა კამერების მინაგერაი. პოლიციას თუ იკითხავთ: ირგოდა ათას გვარი, აღარაფინ დაკლებია გუბერნატორის დაბლა მდგარი.

გოგაულის ნააგოგობი.

„ხუთმეტი წლის პრაქტიკა მაქვს... შიში ექამე ათსგვარი, მაგრამ დღემდე არ მინახავს საქმე ესდენ შესახარი!..“

ყოვლის მხრიდან ვავამაგრეთ საარჩევნო ციხის კარი,

ამის გამო ნამდვილი ქართული ვახუთი ივერია მას ასეთ სახალწლო კულტურს უძღვნიდა.

„ერთი ცხოველი გვისხსავს გოგას თუ ახალგოგასა, თავისთვის შურტრუს აკეთებს, სხვებს გაუკეთებს ჯორსისა“.

ნიკოლაძე სცემდა რუსულ ვახ. „ობ-ზორ“-ს, რომლის გამო სამარჯლოში იქმნა ნიკოლაძის და საქმის გაჩაჩხვის დროს შესანიშნავი სიტყვა წარმოსთქვა.

ბოლო ხანებში ნიკოლაძემ ქართულ მწერლობასაც მოხვდა. თანამშრომლობდა მაგალითად „მომავლში“ სიდაც სხვათა შორის დასწერა შესანიშნავი წერილი: „რა უშველის თვად-ანაურობას“.

ამეც ხნებში ნ. ნიკოლაძე თანამშრომლობდა „ნიკოე იობარჩენი“-სა და ველიკოს „კავკასია“-ს.

დასასრულ, 1905 წელს, ნიკოლაძე უკანასკნელად გამოჩნდა „გოზროეღენიე ს დურკლენზე, სიდაც პოლიციას ეწერდა „ყარობთან“. მას შემდეგ ის, როგორც პუბლიცისტი აღარ სჩანს.

სამეცერთა მისი საზოგადო მოღვაწეობა ჯერ კიდევ მიმდინარეობდა. ით წელიწადზე მეტი იქნება რაც ის ფოთის ქალაქის თავით არის და ამ ხნის განმავლობაში ასევე მისი იქნება პეტერბურგში განამზადებები.

სოფელ ვიბიაში (სიდაც ნიკოლაძე ცხოვრობს) ნიკოლაძის მეოხებით გამოკვლილი ცხენის წყლის ტოტი. იმ დროს, როცა ეს წყალი გამოჰყავდა ჩვენ ვლენკაკობა სულ სხვა დონეზე იღდა და მისი რომელიმე სასარგებლო საქმეში აყოლებდა ძნელი იყო.

აქც თურქი ასე მოხდა: ნიკოლაძემ თითქმის ყველანი დაარწმუნა, რომ წყალი სასარგებლო იქნება სოფლისათვისო, მაგრამ ვერ დაიყოფა ერთი გავლენიანი გლეხი, რომელსაც ძლიერ უჯეროდა ხალხი. ამის გამო წყლის გამოყენება ფერხდებოდა. ერთი ბაასი დროს ნიკოლაძემ იხმარა მიყლი თავისი მჭვერ-მეტყველება და ახსნა სოფლისთვის წყლის საჭიროება. ჯიუტი გლეხი მიხვდა საქმეს და იყვინა.

— მივხვდი ბატონო, მივხვდი რომ მართლა საჭირო ყოფილა. უშველეთ შენი ჭკუა ჩემს თავში გადმოვიდეთ.

ნიკოლაძემ მოძირო თურქი თავისი ჭკუდი და მორჯულბულ გლეხს ჩამოახურა თავზე.

— ამა უფროხილი რომ ჩემი ჭკუა უკანვე არ ამოფინდესო.

თუ ზვირი გადმოცემას დაუჯერებთ, თავისი მოღვაწეობის პირველ ხანებში ნიკოლაძე პოლიტიკურთ არა საიმედო პირი ყოფილა, რისთვისაც ბევრი უსიამოვნება შეხვდებოდა. ბოლო ხანებში ის ამ მხრე უარსუნივლ ყოფილია.

ვასულ საბრჩენლო წელს, როცა სამი იენისის კანონი არ არსებობდა და დაბალი ხალხის უფლება ამ ზომ შეეცევილი არ იყო, ნიკოლაძე გაამწეს. წელს კი ფოთის მოქალაქეებმა ეყენისა მოსაურობით ის აბრჩენ ეობოჩივათ.

დღევანდელ პარტიებში ნიკოლაძე უფრო კადეტებს შეეფერება თუ მარჯვნივ არა.

განხმამბა

(ღამით კანდუტტორი ვგონებს ათვალიერებს)

პირველ კლასში:— გაბედავ და უბოჩილესათ ვიბოვთ ნება მომცეთ გავიარო. მაპატეთ უწუქებთა.

მეორე კლასში:— გზოვთ, ბატონო, გამატაროთ. მაპატეთ.

მესამე კლასში:— ეი! შენ! როგორ პარასტეხავით გაბედელებლბა! მისწი ფეხი; ალექი ჩქარა! დღევანდელ წყეულებით, ასე გონიათ უინა ვარო.

პასუში „ნიშაღურიან“-ს.

„ერთი ჯღაღაჟა მღუღელსაც შესდებოა“ ნათქვამა და ჩვენს მოგეტყუება. „შურდღელს“ მესამე ნიშაღში შედგამათ მოვასენიეთ; „ირაჯლი ღღონტა მასეგავს გურსებოღან დაბრუნებისათხავე მოასენება წავითხსოა“. ბოღამს ვისდით მკითხველას წინაშე. გურსების შესსებ მოასენების წავითხვა ირავლის და არც სხვა მას თანამგზავნს ზრხან არ მოსკლან. ეს მოვადლოთა რთავრდვ გამთარკვა ჭრა-გურსი „შუბიტუნისის“ ჭქონა მინდებოდა.

სხდა ბ-ნი X^აგვიხარება სსხამთრო ზაღტოების „პრეპის-გურანტა“ გვეცნობეთ. ამ დალოფვილს ის არა სჯობდა ამ კითხვით ასევე ირავლასთვის მთავრანა? სქც სომ მოსესენება არ არის თქვენი დალოფვილი? თუ ექ ვერ მიადგება სწავრა ხასუსს, მაშინ ჩვენ აგურსულებით გულის წადღს; ამიტომ გვადავ და გვადავ ძველ ადრესსზე მთავრითობთ ბ-ნი X-სს.

ბლიკაძე.

დებეშები

ჰარაბახი. 24 სექტემბერს მოხდა ვირთა დიდებული მიტინგი. ინტელექტუალური განვითარების მხრივ ადგილობრივი

ნი ვირნი გაცილებით მაღლა დგანან სხვა კავკასიელ სხედართა ზედა და ყოველგვარ კეთილ სიტყვას პირველნი აძლევენ გამოძახილს.

უპირველესი საკითხი მიტინგისა გახლათ მისლოტი დღემში გაგზავნა „ნიშაღურის“ რედაქტორისა და მის თანამშრომელ „რიშ-ბაბას“ სახელობაზე.

ცხადე კამათის შემდეგ, იხელმძღვანელებს რა სპარსული ანდაზის სწავლებით, („ბრძნების ბაასი თანხმობით თადღება“, „ნიშაღური“ № 7. „რიშ-ბაბა“) დადგინეს გაგზავნის შემდეგ მიზანრის დებეშა; „ამხანაგო რედაქტორი შეტყობილებმან ყარბაღის მომინადრეთა ერთხმით დაადგინა პარტიკემული ორგანო

თქვენი „ნიშაღური“ თავის პარტიკულ ორგანოთა აღიაროს და ეცმას ამიერი მარჯვლებობისა და მზრუნველობისა თვისისა ქვეშე იქონიოს. ამასთანავე უგულოთადესს საღამოს მძურსა მოუძღენის ბრძენსა თანამშრომელსა თქვენსა „რიშ-ბაბას“ მთელი შეტყობილება ჩენი „ნიშაღურის“ შიგან აზრითა ჩენითა ბუობისა წილ. ესულდგმულობით იმედითა იმითა, რომ ყვალად და კვალად ორგანოს თქვენსა არა მოაკლებდის „ფიქჩნი ვირისინი“ და მედგარი ხმა თქვენი არ დაბრება „ხმად მთავადლებისა უღანდასა შევინა“, არამედ მთავადისა თქვენითა მიგვიყენს საერთო მიზანდებ. მას გაუმარჯოს ჩენის ერთობას და აზრთა ჩენთა სოლიდარობას!

მიტინგის მიზნობლობით თვე. ი. ყ. დიდუროვი.

ოზურავითი

გარავსლოძემ დაიჩემა: მარტო უმ ვარ კაციოო, მასწავლებლები გავუანტე; მუტუტა და ფაციოო. გიბოი.

ჭშთანი

დიდმი ჩიკაიძე უძღვებთ შექება. ვერაფერმა წამალმა ვერ უშველა. ააშენდა ღღონთმა ისევ მელიტონ აბაშიძე; ერთი ს. დ. საარჩენლო ბიულეტენი გახვეინა და დიმი თავი ცოტა უკეთ იგრანო, თუმცა იმისი სრული განკურნების იმედ აღიარება აქვს.

სად. სუხსბ.

30 სექტემბერს სუესის სადღურზე ერთი უბედურება დატრიალდა. მატარებლის მოსვლისას ადგილობრივ დღვომმა საღდაბებმა მატარებელს ალყა შემოარტყეს და რამდენიმე უბილეთო მგზავრი დაატყვევეს. მათ შორის აღმონდა ლანჩხუთის მოქალაქი მიქიაშვილი თავის ინგუშებით. მიქიაშვილს 51 მანეთი და 30 ჯ. გადაახთვერნეს ჯარიმა და განათავისუფლეს. ამ საარაკო ამბით ყველა გაკვირვებულია.

სად მიხაილოვი. — მიხაილოვის საღვურის კასაში სამგზავრო ბილეთები გაუიყვებიათ. სამ აბაზიანი ბილეთი თხუთმეტი შაურიდან მანეთამდე ფასობს. მატარებლის დამკრამდე მუდამ გამს შეიძლება ბილეთების მიღება. კასირი ისეთი კი გულის პატრონია, რომ შწირათ მზრდილებსაც აძლევს საბავშვო ბილეთებს.

საზოგადოთი მთელ დანაში იდი მკუდროებაა, რომელსაც მხოლოდ კვირა უქმედლებში არღვევს მოქიფეთა ღირალი.

ბათუმი. ქალაქის მასწავლებლებმა აფანათ ვაიჭანეს უზრავის კასიდან ექვსეკესი თვის ჯამაგირი. საზოგადოთი ქალაქის მოსამსახურეთა უზრაველსობა გეონომურათ უზრავნელ ყოფილია.

ფოთი. იონა მენუჩარია, უკვე შეუდგა საღვებუტათი ნაციონალური ტრანსპორტის დამზადებას. სხვათა შორის სენენიდან გამოუწერია ძვირფასი თხისუკავის ხალთა და თუშეთიდან ნამდვილი თუშური ნაბალი.

მოსკოვი: სულთა თანა აღსრულებულთა „მართალთასა“ განუსენა „მოსკოლის უწყებთა“ რედაქტორმა გრინგმუტმა. ჯოჯოხეთს კვალთ მოემბაუ ერთი მუგუხალი.

ადესა. ხულიგანთა თარგში ხეობიქია ღამში.

მეგობრე. ყველა გზებში გაკრეს რუსეთის. მთავრობის თხოვნით. პიროვნების შეუწოწმებლათ აღარავის უშვებენ. რეპრესიებს კავშირი აქვს ქუთაისის ციხიდან ტუსალთა გაქცევისთან. გუშინ წინ დაიჭირეს ორი უტნობი. გამოძიება სწარმოებს.

ტაკეტი. ღღეს ორმა ფოსტალიონმა მოიტანა რუსეთისაგან აღებული კონტრიბუცია 48 მილიონი მანეთი. ცოხობის სახლგანამდე ფულს 27 პოლი და სამი მატალიონი ჯარის კაცი მოპყვებულა მკველათ.

მშაპაისადმი მიწაში:

შენი კირივე ვეშაკო!
ოზურგეთს ჩამოფრინდით;
ერთი უტყუნე ვაჭრებსა,
შენი მათრახის ქუდიო.
ეგვების მიხედვად საწყობები,
თავი რომ შეირცხვინეს,
ფოთსაც კი უკან ჩამოაჩენ
და მტრები გააცინესო.

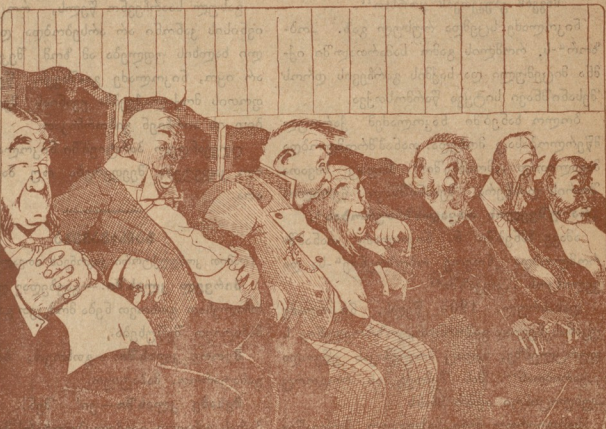
პ ა ს ხ ი.

არა მშაპა! ეს მგზავრობა
ღღეს არ არის ხელსაყრელი

ვინ იცის სად შეგვეტობა
მოლაღატე, გამცემელი;
ან მათრახით ვინ აუვა
ხეთქეტ ღღეინ ხულიგანსა,
თუ ჩამოგდეს, გენაცვალე,
მომიტყვევენ სიგრძეთა ვანსა.

მაშ მომივალს დაუცვალთ
იქნებ ბევი მოტრიალდეს
ან გაიცოსლდეს ოზურგეთი
ან სრულიად გატრიალდეს.

გშაკი.

აქვართ სმის მიცემბ

ჭ უ ბ რ ი.

რუსულ მწერლობაში ამ ბოლო დროს ძლიერ სწირათ ხმარობენ სიტყვა „ზუბრი“. რა არის ზუბრი? ზუბრი ვახლათ ველური კაძენი. ის თითქმის მოიპოვებოდა შერია მზოლოდ რუსეთის. მთელ თვალ უწვდენელ რუსეთის იმპერიასში ზუბრები მხოლოდ ერთად ერთ ბელოკავში ულორში ცხოვრობენ. ეს იშვიათი ცხოველი რომ არ მოიპოვოს, ნაზინა ღრძილ ფულებს ხარჯავს მათზე.

ეს არის ნამდვილი ზუბრები, მაგრამ ერთბათა წარმომადგენლებს უკანასკნელ კრებზე ვამოაჩინეს ახალი ჯურისი „ზუბრები“. ეს ვახლათ ვადგავარებისა და ვადმენების გზაზე დამღვარი წარჩინებული თავად-აზნაურობა. როგორც ნამდვილი ზუბრები, ისე ეს ახალმოთის „ზუბრებიც“ ახლო მომავალში ისტორიის ჩაბარლებიან. მათში მსგავსება უფრო მეტია, ვიდრე განსხვავება. როგორც ბელოკავის ზუბრები, ისე სრულიად რუსეთის „ზუბრები“ სახელმწიფოს ძლიერი ძვირათ უზის. სამი იენისის საარჩევნო კანონი ეს „ზუბრების“ კანონია და ღღეს ფაქტობრივად რუსეთის ზუბრები ვანაგებენ, მაგრამ როგორც ზევით მოგახსენეთ ულომბელი კანონი ბუნებისა, ორივე ჯურის ზუბრებს მოსაპოვებს უქაღის.

ჩვენ საქართველოს მდიდარ ბუნებას ვჭადს რამოდენიმე ნამდვილი ქართველი

„ზუბრი“ მაგრამ ამით შესახებ შემდეგ მოვილაპარაკოთ.

ისტორიკოსი.

„მშაპაის მათრახის“ ფოსტა.

ხონი — თბეღურს. „მშაპაის მათრახი“ სწირველ ნომერში გწერთ, თქვენი ლექსი რომ დაეცემით მითხველები ვადგვერფვა, თქვე დალუკვილია და დაიჩივებია მინცა და მინც ლექსი. აი ეხლაც ზონის ნოჭრები მთელ ღღეს და ღღეს ქედიბაში ატარებენ და სულ დაიწყეს ყველაფერთა. ერთი წელიწადია ერთი კრება ვერ ვაგებართვით“. გავილტყავთ, მარა ისე, რომ ვერც ვგვავებს „ლევანი-მტყენი“. უფლოსტორებდა პოზიტი მოცეწურათ, ეს ანბავი. შემდეგში მინც ეცადით ლექსი ნაკლები სწერთ და საყურადღებო ამებუთ უბრალთ დაწერილი მოგავალთ.

პრიღმბარს — პრესისტრი არ იმეტებდა. ლექსი არა უზავს, მაგრამ...

ბათუმი — ექსტრს, ჩვენ ბათუმში საყუთარი კორესპონდენტ გეყვს, თუმცა ის ამ ბოლო დროს მთიერ ვაგვიძუნდა ცნობების მოწოდებამე, მაგრამ თქვენ წერილს შეუწოწმებლათ მინც ვერ დაგებდავთ. ჩვენ იმ მასწავლებლებს ასეთ კაცუბათ არ ვიცნობთ, როგორც თქვენ ვიცნობათ.

ოქსაბათი — გზირს; ძლიერ კარგი იქნება თუ ასეთ მიკვლ-მიკვლ ლექსებს სწირათ მოგავალთ.

რედაქტორ-გამომცემელი
თ. ბოლქვაძე.